

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Finansudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 14. januar 2015
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Inge Birgitte Moberg
Sagsnr.: 2014-0030-2887
Dok.: 1435077

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 158 (Alm. del), som Folketingets Finansudvalg har stillet til justitsministeren den 19. december 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kristian Thulesen Dahl (DF).

Mette Frederiksen

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 158 (Alm. del) fra Folketingets Finansudvalg:

”Vil ministeren besvare det spørgsmål, som oprindeligt blev stillet som spørgsmål 90, idet ministeren ikke har besvaret spørgsmålet, men alene henviser til, at Finansministeriet ikke har foretaget en juridisk vurdering. Spørgsmålet lyder: Vil ministeren, som opfølgning på finansministerens svar på FIU alm. del - spørgsmål 436 (2013-14) vurdere, om der er nogle juridiske forhindringer for, at Finansministeriet i fortrolighed kan give Finansudvalget oplysninger om tilbud/bydere af en andel af DONG, eller om det alene er op til en politisk vurdering af, om man vil give Finansudvalget de ønskede oplysninger?”

Svar:

1. Offentlig ansatte er undergivet tavshedspligt. Det følger således af forvaltningslovens § 27, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger.

Det følger af straffelovens § 152, stk. 1, at den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, som den pågældende har fået kendskab til, kan straffes.

Det følger af straffelovens § 152, stk. 3, at en oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Straffeloven indeholder således ikke en nærmere angivelse af, hvilke offentlige eller private interesser der kan føre til, at en oplysning må anses for fortrolig. Om en oplysning må anses for fortrolig beror derfor hovedsagelig på regler uden for straffeloven. Bl.a. forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, indeholder en nærmere opregning af de hensyn, der kan føre til, at en oplysning er fortrolig. Det følger bl.a. heraf, at oplysninger om forretningsforhold eller lignende er omfattet af tavshedspligten for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at oplysningerne ikke videregives, jf. forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 2. Der gælder endvidere tavshedspligt for oplysninger, som det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde for at varetage væsentlige hensyn til det offentlige økonomiske interesser, herunder udførelsen af

det offentliges forretningsvirksomhed, jf. forvaltningslovens § 27, stk. 4, nr. 3.

Der kan i øvrigt generelt henvises til Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (1. udgave 2013), side 673ff.

2. Det er alene *uberettiget* videregivelse (eller udnyttelse) af fortrolige oplysninger, der kan straffes efter reglerne i straffelovens § 152. Det følger endvidere af straffelovens § 152 e, at § 152 ikke omfatter tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almen interesse eller af eget eller andres tarv.

Det vil afhænge af en konkret vurdering – herunder af oplysningens karakter, til hvem oplysningen er videregivet og under hvilke omstændigheder – om en videregivelse af en fortrolig oplysning udgør et brud på straffelovens almindelige regler om tavshedspligt. Denne konkrete vurdering henhører i sidste ende under domstolene.

I Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (1. udgave 2013), side 738ff., anføres bl.a. følgende om spørgsmålet om vurderingen af, om en videregivelse af fortrolige oplysninger er *berettiget*:

”Hvor spørgsmålet ikke er reguleret ved særlig lov, må det ved en vurdering af videregivelsens berettigelse bl.a. indgå, om videregivelsen reelt har karakter af offentliggørelse af oplysningerne til en ubestemt kreds af personer, og om det i givet fald således er uden for forvaltningsmyndighedens kontrol, hvem der efterfølgende modtager oplysningerne, jf. betænkning 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater m.v., s. 19. Forbeholdet om ”uberettiget” sigter på den baggrund særlig til situationer, hvor en videregivelse sker til en snæver kreds under særligt legitimerende omstændigheder, jf. for eksempler herpå nedenfor under pkt. 2.3-2.5. Af samme grund må det indgå i berettighedsvurderingen, om også modtagerne af oplysningerne er underlagt tavshedspligt med hensyn til de pågældende oplysninger.”

3. Der er ikke i lovgivningen fastsat generelle regler om spørgsmålet om berettigelsen af videregivelse af fortrolige oplysninger til Folketinget og dets udvalg.

Hvis der er tale om oplysninger, som er omfattet af den almindelige adgang til aktindsigt efter offentlighedsloven (og dermed vil skulle udleveres

til enhver, der måtte anmode om det), vil en minister naturligvis kunne videregive oplysninger til Folketinget eller et af dets udvalg.

Det antages endvidere, at en minister normalt vil være berettiget til at videregive fortrolige oplysninger til Folketinget, hvis der er sagligt behov for det.

Der kan i den forbindelse henvises til John Vogter og Jens Erik Stausbøll ”Tavshedspligt over for Folketinget”, artikel trykt i Juristen (nr. 8/1990), side 359, hvor der bl.a. anføres følgende:

”På den baggrund må det utvivlsomt antages, at en offentlig myndighed i almindelighed uden at komme i konflikt med lovgivningens regler om tavshedspligt vil kunne videregive også fortrolige oplysninger til andre offentlige myndigheder, herunder Folketinget, idet videregivelsen ikke vil kunne anses for uberettiget, når oplysningerne videregives, fordi den anden myndighed har et sagligt behov for at få oplysningerne.”

Der kan endvidere henvises til Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (1. udgave 2013), side 766, hvor der bl.a. anføres følgende:

”Uden for de tilfælde, hvor der i lovgivningen er gennemført en særlig regulering af spørgsmålet, er retsstillingen mellem forvaltningen og Folketinget den, at der i almindelighed består en ret – men ikke en pligt – til at videregive oplysninger af fortrolig karakter, når oplysningerne efter ministerens skøn må antages at være af saglig betydning for Folketingets virksomhed. Det gælder både i relation til videregivelse af egen drift og med hensyn til videregivelse, der sker, fordi Folketinget eller et af dets udvalg anmoder om de pågældende oplysninger. Denne vidtgående videregivelsesadgang hænger sammen med, at det er Folketingets opgave at føre kontrol med ministrenes administration af lovgivningen. En minister må derfor i meget vidt omfang være berettiget til at videregive fortrolige oplysninger til f.eks. et folketingsudvalg, når det er nødvendigt med henblik på at besvare udvalgets spørgsmål, eller oplysningerne i øvrigt anses for relevante for udvalgets virksomhed.”

Om spørgsmålet om, hvilke oplysninger som bør videregives til Folketinget, anfører Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (1. udgave 2013), side 768, bl.a. følgende:

”I hvilket omfang forvaltningen – inden for de rammer, som straffeloven og persondataloven overlader forvaltningen – bør videregive fortrolige oplysninger til Folketinget, må afgøres på

grundlag af en konkret afvejning fra område til område. På en lang række områder må denne afvejning føre til, at oplysningerne videregives for at sikre, at Folketinget (udvalgene) har det fornødne saglige grundlag for at gennemføre lovgivning på et område, eller for at Folketinget kan udføre den fornødne parlamentariske kontrol med forvaltningen. På andre områder kan navnlig hensynet til den enkeltes private og erhvervsmæssige forhold [...] føre til, at bestemte oplysninger ikke videregives eller kun videregives under særlige omstændigheder.”

Der kan tillige henvises til Folketingets Lovsekretariats notat af 14. december 2004 om ministres oplysningspligt i forhold til Folketinget (REU Alm. del – bilag 198, folketingsåret 2004-05 (2. samling)).

4. Som det fremgår Finansministeriets besvarelse af 13. oktober 2014 af spørgsmål nr. 436 (Alm. del – § 7) fra Folketingets Finansudvalg samt Justitsministeriets besvarelse af 9. december 2014 af spørgsmål nr. 90 (Alm. del) fra Folketingets Finansudvalg, har Justitsministeriet ikke været involveret i forhold til spørgsmålet om, hvilke oplysninger der er tilgået Finansudvalget. Finansministeriets beslutning herom baserer sig på en konkret vurdering af, hvad der tjente statens interesser bedst, og ikke en vurdering af, om der var juridiske forhindringer.